

Sygn. akt VI GC 267/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko **Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 520,29 złotych (pięćset dwadzieścia złotych dwadzieścia dziewięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 lipca 2017 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 676,30 złotych (sześćset siedemdziesiąt sześć złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 267/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 stycznia 2018 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 520,29 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 lipca 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że swoje roszczenie wywodzi z łączącej strony umowy autocasco i stanowi ono należną mu część odszkodowania w związku z uszkodzeniem pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...), które zostało przez pozwanego obniżone z uwagi na zweryfikowanie stawki za roboczo-godzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych z kwoty 160 złotych netto do kwoty 130 złotych netto.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 sierpnia 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Nc 160/18 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Kartuzach uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że powód jest warsztatem blacharsko – lakierniczym wielomarkowym, nie posiadającym żadnych autoryzacji i prowadzącym działalność gospodarczą w województwie (...), zaś średnia stawka za

roboczogodzinę dla warsztatów współpracujących z pozwanym nie posiadających autoryzacji na tym obszarze wynosi 102 złotych netto, zaś dla warsztatów posiadających autoryzację danej marki pojazdów – 136 złotych netto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 czerwca 2017 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącego własność (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W., a użytkowanego przez S. M..

W dniu zdarzenia pojazd ten objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco, na mocy umowy zawartej z Towarzystwo (...) spółką akcyjną z siedzibą w W.. Integralną częścią umowy ubezpieczenia były ogólne warunki ubezpieczenia autocasco komfort ((...)). Strony ustaliły sumę ubezpieczenia w kwocie brutto.

niesporne, a nadto: polisa – w aktach szkody, wnioski – w aktach szkody, ogólne warunki ubezpieczenia autocasco komfort ((...)) – k. 121 akt

(...) spółka akcyjna z siedzibą we W. zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P..

Po wykonaniu naprawy pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...), w dniu 27 czerwca 2017 roku (...) samochodowy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wystawił (...) spółce akcyjnej z siedzibą we W. fakturę numer (...) na kwotę 5 418,74 złotych brutto.

faktura – k. 33 akt, kalkulacja naprawy – k. 35-40 akt

W dniu 24 lipca 2017 roku poszkodowany (...) spółka akcyjna z siedzibą we W. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. umowę przelewu wierzytelności przysługującej mu z tytułu szkody zaistniałej w pojeździe marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku zdarzenia z dnia 01 czerwca 2017 roku.

umowa przelewu wierzytelności – k. 32 akt

Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. przyznał i wypłacił łącznie tytułem pokrycia kosztów naprawy uszkodzonego w dniu 01 czerwca 2017 roku pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...) kwotę 4 898,45 złotych weryfikując stawkę za prace naprawcze z kwoty 160 złotych netto za roboczogodzinę tych prac do kwoty 130 złotych netto.

niesporne, a nadto: decyzje – k. 34, 41 akt

Stawki stosowane w 2017 roku przez autoryzowane stacje obsługi pojazdów na terenie województwa (...), tj. z T. i okolic, zawierały się w przedziałach: 120-190 złotych netto za godzinę prac blacharsko – mechanicznych (i 190 złotych netto dla marki B. jako marki premium) i 120-210 złotych netto za godzinę prac lakierniczych (i 210 złotych netto dla marki B. jako marki premium).

opinia biegłego sądowego P. C. – k. 128-132 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że ich moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii spornej w niniejszej sprawie miał natomiast dowód z opinii biegłego sądowego w zakresie techniki i mechaniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego P. C.. Powyższa opinia została sporządzona przez osobę posiadającą wiadomości specjalne z powyższego zakresu, a zatem uprawnioną do przeprowadzania badań i sporządzania opinii danego rodzaju. Wykonano ją w sposób rzetelny i obiektywny, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej i wymogami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Opinia powyższa nie była kwestionowana przez żadną ze stron, toteż Sąd oparł się na niej dokonując rozstrzygnięcia kwestii spornych w sprawie i nie znalazł żadnych podstaw do zdezawuowania jej wartości i mocy dowodowej.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 520,29 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 lipca 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem pozostałej części należnego mu odszkodowania w związku z uszkodzeniem pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...), a które zostało przez pozwanego obniżone z uwagi na zweryfikowanie stawki za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych z kwoty 160 złotych netto do kwoty 130 złotych netto.

W niniejszej sprawie bezsporny między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę, zawarcie umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco i co do zasady – fakt umownej odpowiedzialności pozwanego. Istota sporu sprowadzała się natomiast do ustalenia wysokości należnego od pozwanego odszkodowania z umowy ubezpieczenia autocasco wobec zweryfikowania przez pozwanego zastosowanych przez powoda stawek za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, przy czym przy ubezpieczeniu majątkowym, a takim jest ubezpieczenie autocasco, sprowadza się to do zapłaty określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Sposób ustalania wysokości świadczenia oraz wypłaty odszkodowania uregulowany był w ogólnych warunkach ubezpieczenia autocasco komfort ((...)), które stanowiły podstawę wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, tj. poszkodowanego oraz pozwanego.

Zgodnie z § 14 ust. 3 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort ((...)), wycena kosztów naprawy sporządzana przez W. lub na jej zlecenie według cen brutto (z VAT) wykonywana jest na podstawie indywidualnej oceny uszkodzeń pojazdu związanych z przedmiotowym zdarzeniem, z wykorzystaniem do tego celu informacji na temat realnych kosztów naprawy uzyskanych poprzez analizę aktualnej sytuacji rynkowej, której podstawą jest m. in. koszt robocizny ustalony w oparciu o: naprawcze normy czasowe określone przez producenta pojazdu i ujęte w systemie A., E. lub DAT i stawkę za 1 roboczogodzinę ustaloną przez W. na podstawie stawek stosowanych przez autoryzowane stacje obsługi ((...)).

Stosownie zaś do § 14 ust. 4 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort ((...)) w razie udokumentowania oryginalnymi fakturami VAT poniesionych kosztów naprawy wyższych niż przyjęte w sporządzonej przez W. wycenie, z uwzględnieniem zastrzeżeń, o których mowa w ustępie 3, W. uzupełni odszkodowanie do poziomu wynikającego z faktur nie więcej jednak niż m. in. do poziomu kosztów robocizny ustalonych na podstawie stawki za jedną roboczogodzinę ustalonej w oparciu o średnie stawki stosowane przez autoryzowane stacje obsługi ((...)) z terenu województwa, względem którego dokonano taryfikacji stawki. W przypadku braku możliwości ustalenia stawki średniej dopuszcza się przyjęcie stawki za jedną roboczogodzinę stosowanej indywidualnie przez wykonawcę naprawy, o ile nie przekracza ona 120% stawki za roboczogodzinę stosowanej przez dany warsztat w naprawach gwarancyjnych.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu marki O. model Insygnia o numerze rejestracyjnym (...) przy zastosowaniu stawek za roboczogodzinę usług blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w wysokości odpowiednio 160/160 złotych netto. Pozwany zaś ustalił należne odszkodowanie uwzględniając stawki za roboczogodziny tych prac w wysokości 130/130 złotych netto.

Mając na względzie powyższe, konieczne zatem stało się rozstrzygnięcie, czy w związku z zapisami zawartymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia autocasco komfort (...), pozwany ma prawo weryfikować wysokość stawek za roboczogodziny prac blacharsko – mechanicznych oraz lakierniczych, odmawiając zapłaty odszkodowania w pełnej wysokości.

Jak wynikało z powyżej powołanych zapisów ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort (...), odszkodowanie mogło zostać uzupełnione do poziomu wynikającego z faktur nie więcej jednak niż m. in. do poziomu kosztów robocizny ustalonych na podstawie stawki za jedną roboczogodzinę ustalonej w oparciu o średnie stawki stosowane przez autoryzowane stacje obsługi (...) z terenu województwa, względem którego dokonano taryfikacji stawki.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że ustalając idealną średnią wysokość stawek stosowanych w warsztatach naprawczych należałoby posłużyć się określoną metodologią, od której założeń uzależniony byłby wynik końcowy, tj. wyliczenie wysokości takiej idealnej stawki. W przypadku umów ubezpieczenia majątkowego autocasco o sposobie kalkulacji odszkodowania ubezpieczeniowego, a więc między innymi o sposobie ustalania stawki za roboczogodzinę, kształtującej koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed wypadku – w pierwszej kolejności przesądzać winny postanowienia umowne zawarte w tym przypadku w § 14 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort (...).

Wskazać jednakże należy, iż zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Jak wynika z definicji kodeksowej zobowiązanie ubezpieczyciela dotyczy spełnienia określonego świadczenia. Zwrot ten oznacza, iż treść umowy powinna określać co najmniej sposób ustalenia świadczenia odszkodowawczego w taki sposób, ażeby w chwili zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem możliwe było obiektywne zweryfikowanie wysokości odszkodowania bez odwoływania się do swobodnego uznania jednej ze stron, a w szczególności swobodnego uznania strony zobowiązanej do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie postanowienia ogólnych warunków umów nie spełniają wskazanego wyżej kryterium. Ogólnikowo sformułowane postanowienia zawarte w § 14 ust. 4 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort (...) mówiące o ustalaniu kosztu robocizny w oparciu o „średnie stawki stosowane przez autoryzowane stacje obsługi (...) z terenu województwa, względem którego dokonano taryfikacji stawki” nie dają żadnej podstawy do wskazania sposobu obliczania takiej stawki, który dałby się ująć w ramy obiektywnie weryfikowalnej metodologii ustalania stawki za roboczogodzinę będącej podstawą kalkulacji odszkodowania. Tym bardziej zapisy takie nie mogą być podstawą do jednostronnych i arbitralnych ustaleń pozwanego zmierzających do ustalenia wyliczenia odszkodowania ubezpieczeniowego. Takie ich rozumienie powodowałoby, że de facto od woli strony stosunku zobowiązaniowego – w tym przypadku ubezpieczyciela, zależałaby wysokość umówionego świadczenia, w tym przypadku – odszkodowania. Jest oczywistym, iż taka interpretacja byłaby sprzeczna zarówno z treścią art. 807 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c., jak i z treścią art. 353¹ k.c. jako sprzeczna z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co powodowałoby stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak wyżej zaznaczono nie ulega wątpliwości, iż strony dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego mogą ustalić umownie sposób kalkulacji świadczenia odszkodowawczego, które – zgodnie z takimi ustaleniami – może nie pokrywać całości uszczerbku majątkowego ubezpieczonego. Uzgodnienie stawki za roboczogodzinę także jest poddane woli stron. Jednakże dopóki ubezpieczyciel jako profesjonalny podmiot nie określi takiego sposobu na tyle precyzyjnie, że możliwa będzie jednoznaczna weryfikacja takiej stawki w oparciu o obiektywne kryteria, postanowienia umów ubezpieczeniowych nie mogą być w tym zakresie interpretowane na niekorzyść ubezpieczonego. Podgląd ten jest

powszechnie akceptowany w orzecznictwie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 lutego 1996 roku, sygn. akt I ACr 37/96, OSA 1996/9/43, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 09 lipca 1997 roku, sygn. akt I ACa 181/97). W przedmiotowej sprawie – ze względu na zastosowanie wzorca umownego oraz ze względu na brak inicjatywy dowodowej stron – w ograniczonym zakresie możliwe było badanie zgodnego zamiaru stron umowy w odniesieniu do sposobu ustalania stawki za roboczogodzinę prac warsztatowych. Z tego względu Sąd w tej kwestii oparł się raczej na celu umowy, którym jest niewątpliwie uzyskanie przez ubezpieczonego wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego w wyniku zajścia wypadku objętego umową ubezpieczeniową, a dla ubezpieczyciela uzyskanie składki.

Jeżeli zatem ubezpieczony – zgodnie z procedurami przewidzianymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia – dokonał naprawy ubezpieczonego pojazdu korzystając z usług warsztatu naprawczego funkcjonującego na lokalnym rynku, to o wysokości odszkodowania powinna przesądzać stawka stosowana przez ten warsztat, jeżeli mieści się ona w przedziale cen rynkowych na danym obszarze. Taki pogląd podyktowany jest nie tylko przywołanymi wyżej argumentami, ale także faktem, iż w przypadku stawek za roboczogodzinę na rynku danych usług istnieje ich pewien przedział i niemożliwym jest arbitralne ustalenie jednej uśrednionej stawki. W obecnej sytuacji rynkowej opartej na wolności prowadzenia działalności gospodarczej wysokość tak ustalonej stawki byłaby zawsze uzależniona od metodologii przyjętej do jej wyznaczenia i dopóki metodologia taka nie znajdowałaby podstaw w postanowieniach umownych lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa, jej stosowanie zawsze należałoby ocenić jako dowolne.

Weryfikując zasadność żądania powoda należy zatem ustalić in concreto, czy żądana przez wykonującego naprawę powoda stawka mieści się w przedziale cen stosowanych na lokalnym rynku. W ocenie Sądu zapis ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort (...) dotyczący stawek za robociznę wprowadza bowiem granicę cen występujących na rynku lokalnym określonym jako teren właściwego województwa stosowanych przez autoryzowane stacje obsługi pojazdów.

Jak wynikało z opinii biegłego sądowego P. C. autoryzowane stacje obsługi z terenu T. i okolic (województwo (...)) stosowały w dacie likwidacji szkody stawki w przedziale od 120 złotych do 180 złotych za godzinę prac blacharsko – mechanicznych (i 190 złotych netto dla marki B. jako marki premium) oraz od 120 złotych do 190 złotych za godzinę prac lakierniczych (i 210 złotych netto dla marki B. jako marki premium).

W ocenie Sądu w tych okolicznościach uznać należało, że miarodajne jest przyjęcie stawek – zgodnie z umową łączącą strony – stosowanych (ale nie średnich – brak bowiem w umowie, jak już wskazano powyżej, precyzyjnego określenia owej średniej, w tym w szczególności, że ma to być średnia arytmetyczna, czy ilości podmiotów uwzględnionych w wyliczaniu owej średniej) na terenie województwa (...) przez autoryzowane stacje obsługi pojazdów. Sąd miał przy tym na uwadze również i okoliczność, że poszkodowany ma prawo wyboru warsztatu naprawiającego uszkodzony pojazd i w tym uprawnieniu nie może być ograniczany, w szczególności poprzez narzucanie mu przez ubezpieczyciela dokonywania naprawy w tych zakładach naprawczych, z którymi ubezpieczyciel ma podpisane umowy o współpracy, dzięki czemu zakład ten stosuje niższe stawki, a co przekłada się na wysokość ustalonego odszkodowania i co miałyby rodzić negatywne konsekwencje dla poszkodowanego w przypadku nieskorzystania z oferty ubezpieczyciela (w postaci zaniżonego odszkodowania). Obniżone stawki za roboczogodzinę prac naprawczych wynikające z umów zawartych z pozwanym ubezpieczycielem i obowiązujące wyłącznie w rozliczeniach z tymże, nie mają charakteru rynkowego i nie powinny zostać uwzględnione, miernikiem faktycznego poziomu cen usług na rynku lokalnym są bowiem ceny wolnorynkowe, a nie przypadki odstępstw od nich w postaci rabatów uwarunkowane dodatkowymi czynnikami.

W tej sytuacji, mimo, że w określonym przez biegłego sądowego przedziale również mieściły się stawki przyjęte przez pozwanego (130/130 złotych netto), uwzględnić należało w kosztach naprawy przedmiotowego pojazdu stawki stosowane przez powoda w kwocie 160 złotych netto za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i w kwocie 160 złotych netto za godzinę prac lakierniczych, albowiem powód wykazał, że stawki w takiej wysokości były stosowane na terenie województwa (...) przez autoryzowane stacje obsługi pojazdów. Mając zaś na uwadze zapisy ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco komfort (...) bez znaczenia pozostawała okoliczność, w jakim zakładzie naprawczym poszkodowany dokonywał naprawy pojazdu – ubezpieczyciel bowiem do kalkulacji odszkodowania zobowiązał się przyjmując stawki stosowane przez autoryzowane stacje obsługi z województwa, na terenie którego

dokonano weryfikacji stawki i brak jest podstaw do uwzględnienia stawek stosowanych przez inne rodzaje zakładów naprawczych, przy czym nie było w sprawie sporne, że powód nie prowadzi zakładu naprawczego autoryzowanego przez jakąkolwiek markę.

Uwzględniając powyższe i uznając, iż żądanie powoda zasługuje na uwzględnienie w całości, Sąd na podstawie przywołanych wyżej zapisów ogólnych warunków umowy ubezpieczenia autocasco komfort ((...), § 14) oraz art. 805 § k.c. w zw. z art. 481 k.c. zasądził od pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 520,29 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 lipca 2017 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanego jako strony przegrywającej na rzecz powoda – jako strony wygrywającej zwrot poniesionych przez niego kosztów postępowania w kwocie 676,30 złotych. Na koszty te składają się: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 złotych ustalone w oparciu o przepis § 2 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265), opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 złotych oraz kwota 376,30 złotych tytułem wykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego sądowego.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 21 grudnia 2019 roku